

SEPTEMBER 1948

50E JAARGANG No. 9

Ons 50-jarig Maandschrift brengt eerbiedig hulde aan
H. M. KONINGIN WILHELMINA
ter gelegenheid van Haar Gouden Regerings-Jubileum

Maandschrift
VOOR *Bijenteelt*

UITGAVE: VERENIGING TOT BEVORDERING DER BIJENTEELT IN NEDERLAND

FEEKA-FEITEN

Wij boekten afgelopen maand o.m. een order op 50 Feeka-kasten. Na rijp beraad en na vergelijking van alle aan de markt zijnde kasten, koos deze imker de Feeka-kast!

Zegt U dit nog iets?

*

Voor slechts f 2.50 zetten wij uw Feeka-kast in een **nieuw soort kleur-carboleum**. Goedkoop, afdoende, beter dan schilderwerk!
Kleur: groen en geel.

*

10, 11 en 12 September kunt U ons vinden op de tentoonstelling „Bij en Blom” te Nijmegen.

*

Te koop gevraagd: **Alle soorten Honing**. Emballage beschikbaar.

*

Na vriendelijke imkersgroeten, hoogachtend

FEEKA

HANDELSONDERNEMING

Duinweg 4, Soest — Telefoon 2415

Voor de inwintering:

Voederbakjes, geen verdrinkende bijen, geen lekkage, inhoud circa 3 liter	f 3.50
Voederballons met bordje	„ 1.10
Vlieggaatvoedertoestellen, systeem Boardman	„ 1.50
Heel praktisch is de bijendichte stroopgieter, inhoud circa 10 liter, zwaar vertind, van binnen gemenied, uitwendig gespoten, slechts	„ 10.75
Honingflacons, met al. deksel en inlage, (beperkt leverbaar), per 100 stuks	„ 15.—
Honingemmers, zeer zware uitvoering van zwaar vertinde plaat, met versterkte bodemrand, gaat minstens 10 jaar mee, inhoud circa 60 pond	„ 10.50
Bijenuitlaat, systeem Porter	„ 0.85
Uitlaatbord, Simplex-maat, met twee uitlaten gemonteerd	„ 3.95
Standgroen en standwit, vooroorlogse kwaliteit, speciaal geschikt voor bijenkasten, per kg.	„ 4.60
Grondverf, prima, per kg.	„ 2.65
Vlechtriet, per kg.	„ 1.95
„Hive tool”, de praktische steek-schraapbeitel, geheel van staal	„ 3.30

Hebt U de prospectus met foto's van de nieuwe bijenstal voor vier kasten al aangevraagd? Het is werkelijk iets moois voor de amateur.

BIJENSTAND

DE KOERSHOF

Telefoon 337 - K 6709

DIEPENVEEN

Nu een dekplank IDEEAL

De heer v. W., tuinbaas te D. schrijft ons 14-4-'48: „Uw dekplanken ruim een jaar in gebruik. Ze voldoen uitstekend en zijn zeer praktisch bij het voeren. Wilt U mij nog zes stuks toezenden? Hoogachtend,
van W.

De dekplank voor winter en zomer. Kan ook via ons Bijenhuis te Wageningen, Afdeling Handel, besteld worden.
Prijs per stuk f 3.—

VERKOOPKANTOOR „DEKPLANK IDEEAL”
Postburg 47, Overschie

Wederom verkrijgbaar:

PRIMA VILTEN DEKKLEEDJES

in alle maten; f 1.— voor Simplex, 40 bij 40
BIJENPARK „DE INSTUUF”, HILVERSUM

Firma Hans Matthes

Breukelen — Telefoon 25

Het van ouds bekende adres voor:

Bijen en alle Bijenteeltartikelen

Wij zijn kopers van elk kwantum

Honing en Was

tegen contante betaling

DE LEIDSCH E ONDERWIJSINSTELLINGEN

Evenals vorige jaren, ook nu weer
**SCHRIFTELIJKE CURSUS
BIJENTEELT**

onder leiding van **dh. A. S. Planting**
(Hoofd Lagere Tuinbouwschool)

Deze keurig gedrukte, rijk geïllustreerde lessen brengen uw kennis op hoger peil. Persoonlijk contact met de leraar.

VRAAGT HET GRATIS PROSPECTUS!

*

DE LEIDSCH E

ONDERWIJSINSTELLINGEN

(Erkend door Insp. v. h. Schriftelijk Onderw.)

JOHAN DE WITTESTR. 118-192, LEIDEN

STUDEERT VANUIT LEIDEN

50e Jaargang
Redacteur: Joh. A. Joustra
Adres Redactie:
J. v. d. Heydenstraat 35, Amersfoort
Telefoon 6734

Commissie van Redactie: A. S. Planting en A. Vink.
Adviseurs: de Rijksbijenteeltconsulenten.

September 1948 — No. 9

Maandpraatje

Redactie

Als dit blad onder de ogen van onze lezers komt, trekken vele Imkers op naar de Hofstad om van de gastvrijheid van de afdelingen den Haag en Westland te genieten; onze 19e Nederlandse Imkersdag!

Naar wij menen te weten zijn er ongeveer 1200 deelnemers(sters) en wij hopen van harte, dat zij goed weer zullen treffen en wij twifelen er niet aan, een goede dag zullen hebben.

De instelling van de Nederlandse Imkersdagen is er een van de laatste 25 jaar en ze trekken steeds een grote belangstelling.

Ieder jaar wordt zo'n bijeenkomst in een andere streek van het land gehouden en zo raken onze Imkers bekend met de mooiste plekje van ons aan natuurschoon zo rijke Nederland.

Gedurende de oorlogsjaren konden deze dagen niet gehouden worden, maar het blijkt, dat zij aan belangstelling allerm minst hebben ingeboet.

Het is goed, dat wij ieder jaar eens ongedwongen bij elkaar komen, ons niet hebben bezig te houden met cijfers en groeperingen van cijfers, maar nu zo echt prettig kunnen praten over de bijen en alles wat met de bijen samenhangt.

We behoeven geen besluiten te nemen en niet te interumperen als iemand teveel van het geduld van de vergadering vergt. Op zo'n Imkersdag zijn we volkomen vrij, hebben geen andere verantwoording, dan ons aan het programma te houden en op tijd overal waar dit nodig is, present te zijn.

De Imkersdagen zijn ingeburgerd en zij zullen ons zeker niet meer los laten.

Zij vergen echter zeer veel werk van de organisatoren en een afdeling, welke al eens zo'n dag georganiseerd heeft, kan pas weten welk een voorbereidend werk moet geschieden om alles op rolletjes te laten lopen. Als ieder zich aan de aanwijzingen houdt, dan hebben onze gastvrouwen óók een goede dag.

Wij wensen alle deelnemers een zeer gezellig, leerszaam samenzijn.

Mochten we in ons vorig maandpraatje spreken over het moeilijke bijenjaar, sedertdien is het er niet veel beter op geworden. Wat wel erg in het oog valt zijn de grote tegenstellingen in ons land, wat de drachtmogelijkheden en de oogst betreffen. Het is nl. haast niet te geloven, dat in de ene streek van het land de honingslinger lustig snort en in een andere streek — niet eens zover van de eerste verwijderd — de bijen bijna van honger omkomen. Dat is natuurlijk fout, zover mag het nooit komen.

De enige manier om hierin verbetering te brengen is het reizen met de bijen. Niet blijven staan op een

plaats, waar niets te halen is, doch trekken naar die streken, welke om hun honingovervloed bekend staan, is de oplossing.

Dat reizen gaat echter nog steeds niet goed, d.w.z. niet geordend. Dank zij een financiële regeling zijn we in de fruitstreken zover, dat er nooit een teveel van bijenvolken in een boomgaard komt en in de Oostpolder is er bij het plaatsen van volken ook ordening. Op de heide is het echter een volkomen Janboel.

Heeft iemand een stuk heide gevonden, dat plaats biedt aan b.v. 60 volken en hij gaat er ook met dit aantal naar toe, dan komt hij al spoedig tot de ontdekking, dat niet hij alleen dit plekje gevonden heeft, doch tientallen imkers en inplaats van 60 volken staan er 600 of meer.

Ik houd me nu maar aan de lage kant, maar van voor de oorlog weten we, dat b.v. bij Terlet duizenden bijenvolken op de heide stonden, notabene soms op een en dezelfde plaats, niet verspreid, doch in één groep. En onze Oostelijke naburen hadden — als in bezettingstijd — de beste plaatsen.

Er is niet zoveel heide en vooral niet zoveel goede heide meer en wat er nog is, staat gewoonlijk op slechte grond en is een aantrekkingspunt van heel imkerend Nederland.

Het wordt hard nodig, dat ook t.a.v. het reizen naar de heide regelend wordt opgetreden, teneinde niet elke heidevaart tot een mislukking te doemen.

Het is nu de tijd om over het opzetten van wintervolken te spreken. Volgend voorjaar zijn er in de fruitstreken weer duizenden nodig en het koolzaad trekt ook zeer vele bijenvolken. Daarenboven neemt de export van bijenvolken weer toe, zodat het raadzaam is, zoveel als mogelijk is, bijenvolken op te zetten. Doch zet goede volken op, geen volken waar we niets dan narigheid aan beleven; anders liever 10 goede dan 20 slechte.

Laten vooral ook zij, die zich met de export van bijenvolken onledig houden, er voor zorgen, dat onze goede naam in het buitenland niet verknoeid wordt.

Op ziekte worden de bijen gekeurd, maar van even groot belang is, dat de bijenvolken ook op kwaliteit worden getoetst. Als men in een bepaald land overtuigd is, dat wij goede bijenvolken hebben, laat deze overtuiging door een onverantwoordelijk exporteur dan niet in het tegendeel veranderen.

De volken op eigen stand en voor eigen gebruik moeten goed, die voor het buitenland beter zijn. Knoop dat in Uw oor, het is een raad waar juist de exporteurs het meest belang bij hebben.

En dan tot slot vrienden, de bijen uiterlijk 15 September van de heide terughalen; **geen dag later!**

Winnen van Zomerhoning

met gelijktijdige toepassing van selectie

Enkele imkervrienden vroegen mij, of ik de methode, die ik toepas, eens voor ons lijfblad „het Groentje” wilde beschrijven. Het is wel met schroom, dat ik hieraan voldoe, omdat ten eerste... ik nog slechts enkele jaren beproef honing te winnen en ten tweede deze methode door mij nog maar een paar jaar, zij het enigszins gewijzigd, toegepast wordt, tekort eigenlijk om een goed gefundeerd oordeel uit te spreken. De lezer houde zulks dus wel voor ogen. Moge desniettemin derhalve onderstaande genade vinden in de ogen van onze „cracks”.

Vorig jaar, toen het hier uitzonderlijk slecht was, won ik van het enige volk, waarbij ik het enigszins gewijzigde systeem toepaste in de enige „goede!” week ruim 40 pond klaverhoning en dit jaar met zes volken een gemiddelde van ruim 70 pond, alleen op klaver en linde. Een tweetal leverde mij elk bijna 100 pond. Daar ik eigenlijk nog maar aan 't begin van de selectie sta, speelde de kwaliteit der moeren nog een grote rol. Het resultaat is grotendeels te danken aan het uitzonderlijk mooie zomerweer; ik geef dit graag toe, doch met dit systeem is naar mijn mening toch wel wat te bereiken. Ik won in een goed klavergebied, doch omdat de koeien hier de klaver te snel voor de tong der bijenweg grazen, trokken enkele imkers naar de meer belovende N.O.-polder. Waren zij ditmaal maar thuis gebleven! (1947 Red.).

Ik imker louter voor mijn genoegen, ik reis niet. Ik heb de immen liever thuis om er iedere zomerdag van te kunnen genieten.

Het is misschien goed U even de drachtbronnen op te geven voor een beter inzicht. In 't vroege voorjaar is hier reeds dracht op de crocus, dank zij het slotpark van Epemastser (behalve dit jaar helaas, ze kwam te laat). Dan komt reeds spoedig wat wilg etc. In 't laatst van April begint dan de paardebloem te bloeien, plm. 2 à 3 weken lang. Deze groeide hier in de jaren, dat ik hier woon, in overvloed, de velden waren er geel van. Omstreeks 20 Juni, doch meestal 1 à 2 weken later, komen dan de klaver en de linde. In 't park hier staan een 200-tal linden, zodat bij goed weer dubbel te profiteren valt. Vorig jaar liet de linde ons geheel in de steek en de klaver was zo-zo. Aanluitend aan de klaverdracht, soms iets vroeger, komt dan de muizenoor of leeuwentand (veulenbloem zegende de lui hier zeer karakteristiek!).

Muizenoor is niet hetzelfde als Leeuwentand. Muizenoor is havikskruid (*Hieracium*), Leeuwenoor heet Leontodon. Schrijver bedoelt zeer zeker Herstleewentand, die als goede drachtplant bekend staat. Deze heet hier en daar Veulenbloem, ter onderscheiding van Paardebloem (kleiner bloemhoofdje).

Red.

De leeuwentand kan hier in goede jaren nog een overschotje geven. En daarmee zijn dan hier de bronnen opgedroogd. De kwade tijd valt hier dus tussen paardebloem en klaver.

In 't laatst van Maart begin ik met drijfvoeren en gebruik hiervoor suikerwater, wel reeds in veel toonaarden bezongen, doch nimmer genoeg geprezen, stamphoning. Om dit te krijgen hield ik steeds een paar korven aan. Ik heb dit jaar zes liter van dit goedje kunnen verzamelen en kan dus vooruit.

Als gevolg van dit voeren beginnen de volken sterk te broeden, waarbij moet worden opgepast tijdig

het broednest te vergroten. In de 2e helft van April heb ik dan al enkele prachtvolken. Let nu even op de data. Tegen 20 April kies ik mijn beste volk uit, dat de darren zal leveren en begin ze te kweken door in kastjes van half afgesneden werk. De bijen zetten snel nieuw grof werk aan en dat is juist de bedoeling. In nieuw werk toch kweek je de grootste darren (de cellen zijn niet vernauwd door de coconnen der voorgangers) en in een gezond en sterk volk, dat ruim van alles voorzien is, tevens de krachtigste. Reeds de natuur past natuurlijke selectie toe, een onontkoombaar biologische wet, en alleen de krachtigste darren krijgen een kans zo U weet.

Ongeveer midden Mei is de paardebloem uitgebloeid. De gestimuleerde volken zitten dan tjokvol bijen en meestal is dan tevens de honingkamer gevuld met paardebloemhoning. Dit is geen grootspraak lezer, de laatste jaren gelukte mij dit steeds.

De paardebloem opent bij slecht weer de bloemen niet. Mocht onverhoopt slecht weer de dracht ongunstig beïnvloeden, dan goed voeren met suiker, want de honingkamer moet vol. Als de paardebloemdracht is afgelopen, dus omstreeks midden Mei, komt de oude moer met een raam uitlopend broed en verder leeg werk en zo nodig kunstraat onderin. Die kan dan maar weer vooruit en zit goed in 't voer. Aan zwermen denkt ze niet meer. Op de onderste broedkamer komt de volle honingkamer, daarop de separator en hierop al het overige broed. Hoe ik dat doe is reeds beschreven in „het Groentje” van Januari, waarin ik mijn dekplank-separator beschreef. Bovenin trachten de bijen een jonge moer te kweken en als de oude moer goed is, wordt dit niet verhinderd. Na zeven à acht dagen wordt de zaak boven op één dop gebracht, wat een heel secuur werkje is!

Wil men een jonge koningin van een andere moer kweken, welnu, hang dan een raampje met zaad van het uitverkoren volk in en merk die raampjes met een punaise. Doe dit direct als U de zaak omhangt, om geen tijd te verliezen. Als alles goed gaat, loopt dan heel begin Juni de jonge moer uit en kan bevrucht worden door de darren uit mijn kweekvolk. Die kunnen dan geslachtsrijp zijn; reken maar uit.

Bij goed weer is de jonge moer al spoedig bevrucht en aan de leg en het voordeel is nu, dat ze enige tijd twee goede moeren aan de leg hebben en het zwermen radicaal verhinderd is. Het volk beneden lijdt geen gebrek door de volle honingkamer. Hieraan heeft het genoeg tot de klaverdracht en mocht U zulks niet vertrouwen, hang dan gerust wat honing in de onderste broedkamer. Voedselgebrek is hier in 't Noorden wel oorzaak, dat separeren mislukt! Het bovenste volk kweekt dus een jonge moer en mag onder geen voorwaarden gebrek lijden in de moeilijke perioden. We voeren dan ook trouw tot de klaverdracht invalt, zo tussen 15 Juni en 1 Juli en soms nog wel iets later. De oude moer wordt dus na 20 Juni uitgevangen en in reserve gehouden, dus niet doodgemaakt. Deze kan nog weer een goed wintervolk leveren, zoals dit jaar prompt geschiedde. De jonge moer komt onderin en we geven haar zoveel mogelijk ruimte. Haar broed en het gesloten broed uit de onderste kamer, loopt uit en de cellen worden bij goede dracht vlot gevuld. Meestal is een rooster niet eens nodig.

We hebben dus tegen de dracht prachtvolken met een overvloed van haalbijen, niet te veel broed en

een jonge moer, die met meer dan 90 pct. kans bevrucht is door de darren uit het kweekvolk. Immers het kiezen van de moer hebben we volledig in de hand en door opzettelijk zo vroeg mogelijk darren te kweken van ons beste volk in zekere zin ook de bevruchting. Tegen de tijd, dat andere volken darren gaan leveren, is de bevruchting al wel tot stand gekomen, tenminste als 't weer meewerkt. Het weer hebben we, en dat is maar goed ook, niet in de hand en de beste methode kan het door ongunstig weer moeten afleggen.

Ik ga het darren-aanzetten in andere volken nooit geheel tegen. Ze willen nu eenmaal darren en ze zullen ze hebben, zij het dan weinig en niet te vroeg.

Naar mijn mening kunnen we de wetten der natuur niet ongestraft verkrachten.

En nu zal 't me genoeg doen, dat de critiek niet uitblijft, mits we er allemaal maar wat van kunnen opsteken. Door de beste methoden te beproeven en de ervaringen uit te wisselen, kunnen we misschien bereiken, dat in ons land beter geïmkerd wordt. Laat bovenstaande een stimulans zijn.

Hoewel misschien onnodig, wijs ik er toch met nadruk op, dat bovenstaande geschreven werd voor het Noordelijk klei-weidegebied. Veel succes gewenst.

Ysbrechtum.

EEN PRAATJE BIJ EEN PLAATJE

J. K. O.

Het is al jaren geleden, dat ik in een vergadering van onze Afdeling van de Mij. voor Tuinbouw- en Plantkunde sprak over „Tuinbouw en Bijen“.

Men zal dadelijk begrijpen, dat het in hoofdzaak ging over bevruchting. Toen ik sprak over het zenden van onze bijen naar de fruitstreken, waar de kwekers gaarne onze bijen hebben voor de bevruchting hunner boomgaarden, maakte ik de opmerking, dat ze daar altijd bewerken geen tijd voor bijen te hebben. Het blijft natuurlijk altijd een grote moeilijkheid, omdat daar alleen vruchtbomen zijn, en er van andere drachtbronnen zo goed als geen sprake is. Zelfs in de dorpen geen lindenboom, en rond het huis evenmin. Ook geen hoekjes koolzaad, die toch zo gemakkelijk tussen de boomgaarden te zaaien zijn.

Wat betreft het geen tijd hebben, heb ik gezegd: laten ze voor de jongeren eens goede cursussen voor bijenteelt houden, en als ze een flinke jongen (of een meisje) van een jaar of veertien hebben, geef die dan eens een goede kast met bijen cadeau — dan hebben ze er hun hele leven wel tijd voor.

Bij het naar huis gaan kreeg ik van een paar collega's te horen: „Jij durft heel wat, maar ik zal niet zo gek zijn mijn kinderen er aan te wagen.“

Als antwoord daarop geef ik nu: een praatje bij een plaatje.

Mijn buurjongen woont, gescheiden door een bos, ongeveer 200 m van mij af. De kortste weg naar school is door het bos en mijn tuin. Toen ik in de zomer van '46 bij mijn bijen was, was hij er ook bij. Er werd voor hem een oude kap opgescharreld en de lessen begonnen. Altijd heel rustig, nooit schichtige of onverwachte bewegingen; „er zit er een op je neus, laat hem maar rustig zitten“. Ik haal een raat, dik bezet met bijen uit de kast, doe alsof ik er geen raad mee weet. „Hou jij eens even vast“. (Misschien heeft hij wel even gegriezeld).

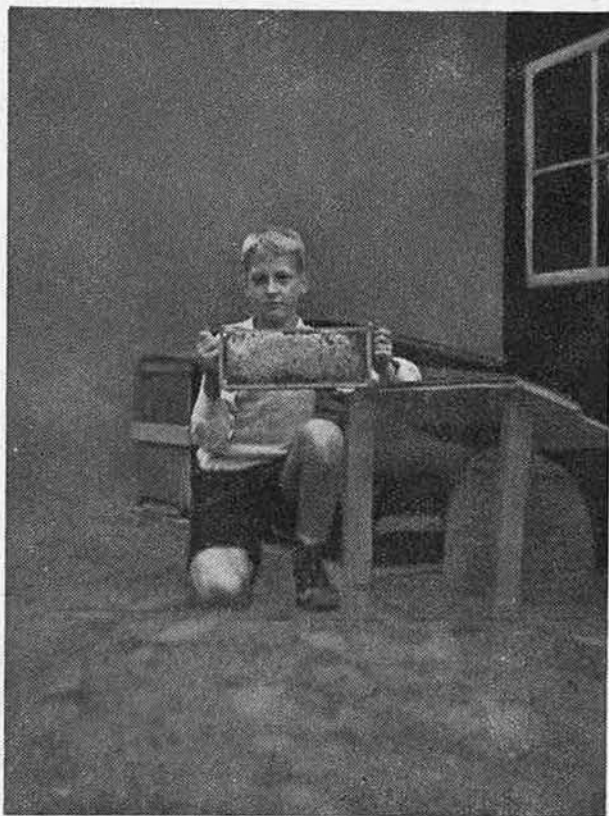
Ik kocht op een buitenplaats in de buurt, waar ze niet meer aan bijen deden, een oude kast. Hij er op af en kocht er ook een. Wij burens, hielpen hem aan een volk en het begin was er. Hij moest suiker hebben en werd lid van de vereniging.

In het voorjaar kwam de zwerm af, zat erg lastig en buurman hielp hem scheppen en hij vond onderdak in een in de winter zelf gebouwde kast.

Was het wonder, dat hij tegen zijn schoolvrienden opsneed over zijn bijen. En daar vertelt hem op een morgen iemand: „Zeg daar zit bij ons in de buurt

in een heg toch zo'n „dot“ bijen“. (Hij zal die ochtend wel niet veel geleerd hebben). 't Was een eind weg en juist van huis af; maar hij mee. Ja een zwerm, en een dame zegt: „die beroerde beesten zaten er gisterenavond al, ik wou dat ze maar weg waren“. Om bij buurman een kieps te gaan halen, was te ver. Hij leent in de buurt een zak en zonder kap, zonder veger, ziet hij kans de zwerm in de zak te krijgen.

„Bravo“. Buurman had gelukkig nog een lege kast, enzovoort.

Dit is het praatje — en het plaatje „De eerste oogst van waarschijnlijk het jongste lid (12 jaar) van onze Vereniging“.

W. H. van den Broek

Bieënhof Saesterberg

1918 — 1948

Joustra

Dat er sfeer heerst op Bieënhof zal niemand ontkennen, die dit bijenpark van de Heer W. H. van den Broek al eens bezocht heeft en zeker niet de kleine honderd bezoekers, die op 21 Augustus ter gelegenheid van het 30-jarig bestaan van hun belangstelling deden blijken.

Een bezoek aan Bieënhof is de moeite dan ook alleszins waard en welke tijd van 't jaar we ook komen, steeds vinden we daar een goed verzorgde bijenstand met een vriendelijke gastvrouw en gastheer. En er is steeds iets bijzonders te zien en er valt altijd iets te leren.

30 jaar geleden begon „de Heer van Bieënhof” met het houden van bijen en op de jubileumsdag stond de eerste woning (een Bisschopskorf) keurig versierd met een oranje strik, bij de ingang van zijn woning.

Sedert dien is er heel wat veranderd. De kleine bijenstand is uitgegroeid tot een flink bijenpark en aan het hoofd staat iemand, die op het terrein van de bijenteelt zeer deskundig is. De Heer van Bieënhof is een eenvoudig mens en niemand, die hem niet van nabij kent, kan vermoeden, dat hij nagenoeg geheel Europa doorreisde heeft om zich op de hoogte te stellen van de wijze van bijenhouden in de meeste landen. Diverse Instituten op bijenteeltgebied heeft hij bezocht

en in het land van de Krainer bij (Jugo-Slavië) heeft hij meermalen vertoeft.

De Krainer-bij viert dan ook al 20 jaar hoogtij op Bieënhof en velen onzer hebben al eens een koningin of geheel volk van Bieënhof betrokken.

De jubilaris is geen onbekende in onze vereniging, ook al gaat hij bescheiden zijn weg en is hij wars van alle drukdoenerij.

Als lid van de provincie Utrecht (afd. Amersfoort) heeft hij zitting in het Hoofdbestuur. Als technisch leider verzorgt hij de verenigingsfilm en ingewijden weten, dat hij daar zijn beste krachten aan geeft. Als bezitter van het „Getuigenschrift van bekwaamheid voor het geven van onderricht in de bijenteelt” heeft hij dit jaar vele kandidaten voor het Diploma Practisch Imker geëxamineerd, maar op welk gebied hij ook werkzaam is, we hebben bewondering voor zijn gedegen kennis en ervaring en zijn secure arbeid. Want dhr. van den Broek is niet slechts tevreden met het houden van bijen, hij wil ze goed houden en met kennis van zaken.

Wij wensen Bieënhof en zijn eigenaar nog zeer veel jaren geluk en voorspoed toe op de nieuwe Bieënhof, die na het bombardement in het laatste oorlogsjaar nu toch wel spoedig zal verrijzen.

Nagmaals

Moeren invoeren

Den Haag, 10 Augustus 1948.

Gaarne wil ik nog een opmerking plaatsen inzake het invoeren van moeren door middel van een papieren zakje.

Het artikel van de Heer v. d. Broek had mijn bijzondere belangstelling. Ik vond de methode logisch en eenvoudig en heb die dan ook dadelijk in praktijk gebracht en met succes.

Nu geloof ik, dat de heer v. d. Broek de zaak onnodig omslachtig maakt. Die zwemgeschiedenis kan er m.i. gemakkelijk en zonder bezwaar af. Indien men een aantal bijen uit het volk, waaraan de moer toegevoegd moet worden, in het zakje doet, deze bijen enige tijd met rust laat en de in te voeren moer er bij voegt, kan de verdere behandeling, zodra in het zakje tussen bijen en moer de vrede gesloten is, beknopt zijn. Leg het zakje desnoods een poosje op de vliegplank, vastgestoken met een punaise of speld, na enkele ogenblikken kan zonder bezwaar het zakje opengemaakt worden, waarop bijen en moer de woning binnengaan. Mijn pogingen zijn uitstekend geslaagd, zonder dat ik er een zwemgeschiedenis van gemaakt heb. Met de uit het volk genomen bijen was de commissie van ontvangst talrijk genoeg.

Mogelijk kan deze ervaring nog van nut zijn.

H. F. VAN DER MEER.

Ondermelkpoeder of natuurlijk stuifmeel

Naar aanleiding van vraag 34, in het maandschrift van Juli '48, wil ik U gaarne het volgende meedelen:

1e. De bijen nemen ondermelkpoeder als vervanging van stuifmeel slecht aan, meestal helemaal niet (is te grofkorrelig).

2e. U kunt zelf zeer gemakkelijk stuifmeel winnen door de pluim van de bloeiende „doerebout” (Typha latifolia of lisdodde, rietsigaar) uit te kloppen. (De pluusjes er nog even uitzeven). Het winnen van het stuifmeel kan eind Mei, begin Juni geschieden.

Van 10 behoorlijke rietsigaren kunt U ongeveer 50 gram stuifmeel winnen.

Reeds meermalen heb ik op deze manier gewonnen stuifmeel de bijen gevoerd, door driemaal daags een paar theelepeltjes op de vliegplank te leggen.

Nadat de bijen flinke ballen aan de achterpoten hebben gemaakt, vliegen ze een rondje voor de kast en kruipen er dan in. Ze nemen het zeer goed op.

Ook heb ik om de beurt stuifmeel en ondermelkpoeder gevoerd, maar de ondermelkpoeder werd niet aangeraakt. Legde ik nadien weer stuifmeel op de vliegplank, dan werkten de bijen weer vlijtig.

In ons waterlandje zijn „doerebouts” in overvloed te vinden.

Schenk Uw aandacht dus eens aan de pluim van de „rietsigaar” en U zult versteld staan, hoe gemakkelijk U dit stuifmeel kunt winnen.

Adressen, waar ondermelkpoeder te krijgen is, zijn Melkfabriek te Oosterzee (Friesland), de „Lijempf” te Leeuwarden (vermoedelijk alleen grote kwanta).

Spannenburg (Fr.)

P. v. d. ROEST.

Officiële Mededelingen

Cursussen bijenteelt.

Naar aanleiding van de publicatie in het Augustus-nummer kwamen van enige imkers verzoeken binnen een dergelijke cursus te volgen. Deze verzoeken zijn aan de betreffende afdelingen doorgezonden.

Wij maken er onze leden op attent, dat, indien zij een cursus in bijenteelt willen volgen, zij zich daarvoor dienen te wenden tot hun Afdelings-secretaris en niet tot het algemeen secretariaat. Wacht echter niet te lang, anders is de tijd van aanvraag verstreken.

Maandschriften voor nieuwe leden.

Wegens de grote toeloop van nieuwe leden is het ons helaas niet mogelijk aan ieder nieuw lid de gehele jaargang te doen toekomen; we zijn nl. uitgeput. Slechts van enkele maanden is er nog een enkel nummer verkrijgbaar; dit wordt automatisch na binnenkomst van het adres verzonden. Men behoeft er dus niet om te vragen.

Mogen we van deze gelegenheid gebruik maken te verzoeken bij niet-ontvangen van een bepaald nummer dit precies op te geven en niet b.v.: in de laatste tijd ontvang ik geen maandschrift meer. Het is van hieruit dan niet uit te maken welk nummer ontbreekt. Steeds afdeling waarvan men lid is opgeven, ook bij adresveranderingen en deze liefst voor de verhuizing plaats heeft en niet maanden daarna. Een kleine, weinig kostbare moeite en ge krijgt dan Uw maandschrift zonder enige onderbreking prompt op Uw nieuwe adres.

Adres secretariaat.

Een enkele afdelingssecretaris en een enkel lid schijnt in de veronderstelling te verkeren, dat het adres van het secretariaat gewijzigd is. Het is nog steeds: Jan van der Heijdenstraat 35 Amersfoort en de postrekening heeft tot no. 27772. Storting op een andere rekening leidt tot vertraging, evenals het schrijven naar een ander adres.

Zodra het adres gewijzigd wordt, zal dit in het Maandschrift op in het oogvallende wijze worden bekend gemaakt.

WAT IS ER TE DOEN IN DE KOMENDE DAGEN ?

1-2-3-4 September Amersfoort, Leusderweg, Nationale Landbouw- en Bijtentoonstelling.

3 September, den Haag, 19e Ned. Imkersdag, Dierentuin.

10-11-12 September, Nijmegen, Landgoed Heijendaal (Tentoonstelling en Bijenmarkt).

17 September, Varsseveld, Honing- en Bijenmarkt.

18 September, Havelte, Honing- en Bijenmarkt, Hotel Götz.

N.B. De markten vangen ongeveer 9 uur aan. Bezocht en aanvoer zeer welkom.

1923—1948

Ter herinnering aan het 25-jarig jubileum van

JOH. A. JOUSTRA

Algemeen Secretaris-Penningmeester
van de

Vereniging tot bevordering der bijenteelt in Nederland

Huldeblijk aangeboden door onderstaande afdelingen:

Laren-Blaricum, Gorkum, Wijk, Leersum, Maas-tricht, Lunteren, Hoevelaken, Herveld, Tiel, Jubbega, Warnsveld, Schouwen-Duiveland, Markelo, Elbergen, Laren (Geld.), Oranjewoud, Hengelo (Gld.), Oosterhout (Geld.), Bennekom, Bellingwolde, Odoorn, Hoorn, Hierden, Renkum, Nieuwe Schans, Steenderen, Veen-

huizen, Norg, Wolvega, Hilversum, Ten Boer, Leeuwarden, Nijmegen, Almen, Nieuw Schoonebeek, Veenhuizerveld, Beverwijk, De Wouden, Surhuisterveen, Uffelte, Zwolle, Borne, Eindhoven, Weesp, Doorn, Eethen Zetten, Hoogwoud, Vollenhove, Valkenburg (L.), Santpoort, Putten, Wapenveld, Lemelerveld, Leerdam, Nieuw Amsterdam, Kruisland, Baarn, Culemborg, De Wijk, Stadskanaal, Soest, Gouda, Bergen op Zoom, Ter Apel, Hoogland, Borculo, Hemrik, Eenrum, Belen, Vlagtwedde, Geldermalsen, Aalsmeer, Dr. Peeters, Boskoop, Winterswijk, Deiden, Ughelen, Valkenswaard, Beemster, Andijk, Geldrop, Gameren, Ooststellingwerf, Haaksbergen, Onstwedde, Vorden, Driebergen, Hengelo (Overijssel), Zijpe, Zeist, Werkendam, Westland (Naaldwijk), Kampen, Druten, Otterlo, Uithuizen, Hattum, Heerde, Oosterbeek, Dalfsen, Deurne, Voorstonden, Buiksloot, Lichtenvoorde, Hoeksewaard, Ermelo, Eck en Wiel, Coevorden, Brielle, Holten, Vierakker-Wichmond, Austerlitz, Utrecht, Rotterdam, Zoetermeer, Walcheren, Haarlem, Vlaardingen, Lochem, Wageningen, Rolde, Zweelo, Hardinxveld, Olst, Diepenheim, Schoorl, Gasselte, Ruurlo, Bunnik, Meerkkerk, Sneek, Haren, Vilt-Berg-terblijt, Lent, Dordt, Texel, Zelhem, Siddeburen, Raalte, N. Dordrecht, Bilthoven, Kamperveld, Epe, Groenlo, Wehl, Vroomshoop, Klazienaveen, Elburg, Grootegast, Albergen, Velp, Wieringen, Heino, Dinxperlo, Doornspijk, Oosterherse, Losser, Varsseveld, Apeldoorn, Tegelen, Wieringerwaard, Zuidlaren, Schijndel, Vriezenveen, Den Helder, Vaassen, Musselkanaal, Buinen, Huizen (N.H.), Vries-Zuidlaren, Veenendaal, Zutphen, Nijbroek, Voorst, Wierden, Goeree en Overflakkee, Den Haag, Veendam, Ede, Steenwijk, Lemmer, Elst, Hardenberg, Barneveld, Vierhouten, Woudenberg, Winschoten, Breda, Enschede, Roosendaal, Winkel, Havelte, Nieuwolda, Doetinchem, Amersfoort, Arnhem, Scherpenzeel, Leiden, Amsterdam, Woerden, Zaanstreek.

Aangeboden op de Algemene Vergadering te Utrecht
16 Juli 1948.

Namens de afdelingen,
De commissie,
Secr. afd. Brielle,
Secr. afd. Gouda,
Voorz. afd. Rotterdam,
Voorz. afd. Westland.

Wij controleerden de ontvangen bedragen en hebben ons ervan overtuigd, dat het totaal bedrag, na aftrek van drukwerkkosten en porti, aan de Heer Joustra is ter hand gesteld.

Accountantskantoor W. H. v. Mourik.

LIJST VAN GEDIPLOMEERDEN

die zich in beginsel bereid verklaard hebben om cursussen en lezingen te houden.

J. van Aarst, Straatweg W.Z. 206, Nieuwleusen (O.).
H. C. Bakker, Dokkumertrekweg 39, Leeuwarden.
W. Bakker, Schoolkade 115, Musselkanaal.
J. B. M. van den Belt, 3-365, Vriezenveen.
J. van Bommel, IJsselstein (U.).
A. van Bergen, Annen C 48, Annen.
H. de Bie, Hoofdstraat A. 15e, Borger.
J. de Bloois Jr., Zuidweg 38, Naaldwijk.
H. Breider, Gieten.
R. ter Brugge, Kennemerstraatweg A 124, Heiloo.
W. H. van den Broek, Bieënhof, Soesterberg.
G. Buter, Neede.
J. Burema, Molenberg A 110a, Westerbork.
B. J. Cramer, Musselkanaal.
H. N. J. Debets, Choorstraat 67, Monster.
R. P. Groenveld, Ger. Terborchstr. 66, Leeuwarden.
J. C. ten Ham, Dorpsstraat 68, Lunteren.
J. A. Joustra, Jan v. d. Heijdenstraat 35, Amersfoort.
D. P. van der Kamp, Wh. 39a, Vriezenveen.
J. A. Kampen, Slochterstraat 18, Sappemeer.
H. H. Kimm, Schoolstraat, Buitenpost.
J. G. Koning, J. Kostelijklaan 19, Velsen.

M. S. Kramer, Berlikum (Fr.).
 G. J. Lieshout, Montfoort (U.).
 J. B. Mensink, Hertme A 23, post Borne.
 H. van der Meulen, Den Velde, Gramsbergen.
 G. J. A. Meijer, Fructus Aureus, Babberich.
 A. Mulder, Wilhelminalaan 6, Zuidlaren.
 Th. W. Mullink, Oudewater.
 F. Nanninga, Hoofdweg 151a, Westerlee.
 J. H. Overkamp, G 209, Rekken.
 A. S. Planting, Paterswolde.
 D. H. W. Ploegman, B 4, Pieterburen.
 G. Popken, Valkenboschkade 429, 's-Gravenhage.
 L. de Rink, Zuidwolde (Dr.).
 P. F. Sallaerts, Herenweg 103a, Heemstede.
 P. Siebering, Nieuweweg B 190, Noordwolde (Fr.).
 J. B. Singelsma, Leeuwrikstraat 15, Leeuwarden.
 C. Smit, H 78, 2e Exloërmond (gem. Odoorn).
 C. S. Stapenséa, 16, Menaldum.
 Y. Stienstra, Bijenpark Frisia, Leeuwarden.
 P. E. Teenstra, Deventerweg B 79, Laren (G.).
 H. Veendorp, Kaiserstraat 13, Leiden.
 W. Veldsink, Ommen.
 A. J. Velers, D 180, Saasveld, post Weerselo.
 C. P. Vergouwen, Heerenstraat 19, Voorhout (Z.H.).
 J. F. Verhoeven, Spelderholt 6, Beekbergen.
 J. G. van de Westeringh, Rijksweg 83,
 Worth-Rheden, post Velp (G.).
 J. W. Wiechers, Parkstraat 31, Sappemeer.
 H. Willems, Burg. v. d. Lelijsingel 37, Coevorden.
 J. IJzerman, A 188 I, Grootegast.
 D. van Zanten, Staphorst.

De lijst is nog zeer onvolledig. Zal echter in het October-nummer worden aangevuld.

Wij maken onze afdelingssecretarissen er op attent, dat de aanvragen om cursussen tot uiterlijk 15 Sept. kunnen worden ingediend. De daarna toe te zenden begroting-formulieren moeten uiterlijk 14 dagen daarna **volledig ingevuld** aan het algemeen secretariaat worden gezonden.

NOTULEN VAN DE ALGEMENE VERGADERING gehouden op Vrijdag 16 Juli 1948 in de Esplanade te Utrecht

(Vervolg)

Vervolgens spreekt de Heer Wagner namens een comité, dat zich spontaan gevormd heeft uit de afdelingen om Joustra te huldigen. Hij memoreert de staat van dienst van Joustra, waaruit blijkt, dat deze reeds 25 jaar zijn krachten aan onze Vereniging gegeven heeft en vanaf 1 Mei 1924 Secretaris-Penningmeester is geweest. Namens 200 afdelingen biedt spreker een enveloppe aan voor het aankopen van een boekenkast, welke op tekening gemaakt zal kunnen worden. Als eerste boekwerk voor deze Rast biedt spreker dan een imkers-album aan met de namen van de afdelingen en een bijdrage van Pater Peeters.

Joustra denkt ook aan het verleden en hoopt van zijn schrijfmachine een goed gebruik te maken.

V. d. Bend dankt zeer aangedaan en spreekt de hoop uit, dat het in hem gesteld vertrouwen op zijn opvolger zal overgaan, waarna ook Visser enige woorden van dank zegt.

Het H.B.-lid van de Broek biedt Joustra een persoonlijk geschenk aan op grond van jarenlange vriendschap.

WAGENINGEN dankt voor de eer de leden dezer afdeling bewezen.

Punt 7. Vaststelling plaats A.V. in 1949.

V. stelt Utrecht voor, we hebben hier thans een mooie zaal. Met applaus aangenomen.

Punt 8. Vaststelling quotum 1949.

V. stelt voor het quotum onveranderd op f 2.50 te laten. A.V. gaat zonder discussie accoord.

Punt 9. Balansen, Verlies- en Winstrekeningen 1947 en Jaarverslagen.

V. bedankt de commissie voor haar werkzaamheden. RENKUM mist goedkeuring van rekeningen over 1946.

V. zegt, dat dit bij punt 4 is behandeld.

De accountant van Mourik beantwoordt dan enige schriftelijke vragen van de afd. HEILOO, waarmee deze afdeling accoord gaat.

V. vraagt of de A.V. na de uiteenzetting van van Mourik vertrouwen in het financieel beleid heeft en deze goedkeurt. (Applaus).

Punt 10. Begroting 1949.

LEEWARDEN vraagt waarvoor de f 500 voor bibliotheek dient.

V. antwoordt voor het aanschaffen van nieuwe boeken.

SNEEK merkt op, dat in 1947 hiervoor f 1000, in 1948 niets en nu f 500 gevraagd worden. Waarom dit verschil?

V. geeft inlichtingen over de bibliotheek, waarvan we eigenaar zijn, maar die is ondergebracht bij die van de Landbouw-Hogeschool. De bibliothecaris stelt geen financiële eisen. De commissie voor de bibliotheek heeft in beraad, welke boeken zullen worden aangeschaft.

HAARLEM wil weten onder welk hoofd de behandelde posten van f 1000 en f 10.000 zullen worden ondergebracht.

V. zegt, dat deze uit het kapitaalsbezit zullen worden afgeschreven.

RENKUM vraagt hoe groot de belastingen zullen kunnen zijn.

Van Mourik hoopt, dat we van enige belastingen vrijgesteld zullen worden, maar acht het wenselijk daar hier niet verder op in te gaan.

SNEEK merkt op, dat in 1947 is toegezegd, dat de begroting in het vervolg overzichtelijker zou zijn, dit is niet het geval. Vraagt inlichtingen over de bedragen der verzekering, thans f 4000, in 1948 f 8000. Afgevaardigde waardeert deze verzekering zeer. Op de begroting komen geen posten voor voor de Imkersdag, subsidie voor lezingen en salaris redacteur. SNEEK heeft met vreugde vernomen, dat ingaande 1 Januari het M.S. verbeterd zal worden en heeft geconstateerd, dat het laatste nummer op beter papier is gedrukt. Verder stemt de vlotte suikerlevering tot tevredenheid. SNEEK informeert verder naar het Bijeninstituut en merkt op, dat we voor een goed werkend administratief apparaat een allround vakman moeten hebben, het aangeboden salaris is te laag, daar wij de beste kracht nodig hebben, hetgeen de werkzaamheden van de H.B.-leden zal verlichten. Afgevaardigde is geen bewonderaar van de almanak en vraagt of de f 7500 niet beter zijn te gebruiken.

V. merkt op, dat SNEEK wel wat buiten het bestek is gegaan. De opmerking over de samenstelling van de begroting wordt geaccepteerd. Hij is ook geen bewonderaar van de almanak 1948, maar die voor 1949 wordt groter, het contract is reeds gesloten. V. onderschrijft wens voor het administratief apparaat. Of het salaris te laag is, zullen we moeten afwachten, maar we hebben zeker een allround vakman nodig. De secretaris zal met de afdeling Handel één kantoor krijgen.

Het Instituut is sinds 1939 in bespreking. Dit moet in samenwerking met de Zuidelijke bonden en de A.B.T.B. tot stand komen. Zolang het Instituut nog geen rechtspersoonlijkheid heeft, vinden we het nog niet safe om te beginnen. We hebben terzake nog een brief van 14 Juli '48 ontvangen. Het Bestuur van het Instituut zal uit 7 leden bestaan, waarvan 4 van onze Vereniging en één door de drie andere bonden aan te wijzen, verder zal het Departement van Landbouw twee gedelegeerden aanwijzen. We hopen dit jaar met de werkzaamheden te beginnen.

V. merkt tenslotte op, dat de begroting minitieuus moet worden opgesteld.

Begroting wordt zonder stemming aangenomen.

Punt 13. Rondvraag en sluiting.

V. is blij, dat we om 16 uur aan de rondvraag kunnen beginnen, zodat er voldoende tijd hiervoor zal zijn en vraagt welke afdelingen iets op het hart hebben, waarop zich meer dan 20 sprekers melden.

ZWOLLE zou te Zwolle een filiaal van afd. Handel willen hebben, de leden gaan thans naar concurrenten.

V. zegt, dat de afd. Handel moderne plannen heeft, waardoor wel aan de wens van Zwolle tegemoet zal worden gekomen.

WARNSVELD vraagt:

1e. of er een wettelijk verbod is om boomgaarden te besproeien en

2e. of we dit jaar ook weer tabak zullen toegewezen krijgen.

V. beantwoordt de eerste vraag: volgens de consulenten zijn er alleen politieverordeningen, op de tweede vraag moet hij ontkennend antwoorden.

WESTLAND vraagt naar de afrekening van het huldeblijk. Dit zal door van Mourik worden verzorgd.

SOEST breekt een lans voor de imkers, die wegens fraude van suikerlevering zijn uitgesloten. Hierdoor worden de gezinnen van deze imkers getroffen. Er staan nog namen op de lijst van imkers, die reeds 7 jaar dood zijn.

V. antwoordt, dat het gezin altijd van elke straf de dupe wordt. Hij vindt, dat deze kwestie aangesneden moet worden, maar dit gaat het Departement van Financiën aan. Soest wil dat het H.B. dit aanpakt. V. zegt toe dit te zullen onderzoeken.

BEEKBERGEN zegt, dat het reizen naar de fruitstreken gevaar loopt. De fruittelers in de Betuwe zijn gebelgd, dat zij f 7.50 per volk moeten betalen en de reiskosten. Hij wil bemiddeling der vellingen.

V. zegt, dat het advies onzerzijds in overleg met de fruitteeltorganisatie was genomen, hij vindt het bedrag niet overdreven, dit ging van het Zuiden uit, wij gingen accoord. De N.F.O. vond het bedrag redelijk. Het was f 7.50 inclusief reiskosten.

ROTTERDAM wil het honing-controle-station nieuw leven inblazen, dit is gewenst om de honing te kunnen kwalificeren.

V. zegt, dat dit voor het Instituut is. Het doel van het station was anders. Het Rijkswet was het stokpaardje.

BEEMSTER wil, dat de suiker vroeg komt, er komt gebrek. V. zegt, dat we reeds kunnen bestellen. De directeur van de afd. Handel geeft terzake enige inlichtingen. We kunnen thans 100 ton per week verwerken, dit kwantum moet verdubbeld, maar dan moeten de afdelingen medewerken. (Applaus).

BEEMSTER vraagt nadere inlichtingen over de uitbetaalde post van 3500 gulden voor verzekering, is bang voor fraude.

V. zegt, dat we niet van kwade trouw moeten uitgaan.

BEEMSTER wijst op de aanwijzingen vanuit Wageringen over de radio inzake bespuitingen. Voor gemengde bedrijven is de uitvoering onmogelijk. Hij zou dit in de dagbladen willen geregeld zien.

V. zegt, dat er contact wordt gehouden.

HENGELO wil meer suiker voor beginnende imkers.

V. zegt, dat we deze vraag alleen aan Den Haag kunnen doorgeven.

HENGELO komt op tegen het feit, dat we voor het plaatsen van volken in de N.O.-polder moeten betalen.

V. zegt, dat deze polder in beheer is bij het Rijk, de vergoeding wordt door de directie vastgesteld.

VLAARDINGEN zou willen, dat er meer vragen schriftelijk aan het H.B. werden ingezonden en niet op de A.V. werden gesteld.

V. merkt op, dat de schriftelijke vragen toch wel komen.

LEIDEN merkt op, dat we met het oog op het slechte weer meer suiker nodig hebben. V. staat achter dit verlangen, maar merkt op, dat het huidige kwantum reeds vergroot is.

VALKENSWAARD vindt de prijs van de suiker

rijkelijk hoog. V. zegt, dat deze door de regering is vastgesteld, komt door de kostprijs.

GORSSEL zegt, dat het H.B. erg gul is met toezeggingen. In 1947 werd een lijst toegezegd van deskundigen, die lezingen kunnen houden. V. zegt dit alsnog toe.

GORSSEL zegt, dat er leden zijn, die geen Statuten hebben, zou deze in de almanak willen zien opnemen.

V. zegt, dat er een herdruk van de Statuten in voorbereiding is. Deze zal aan de afdelingen worden toegezonden en tegen kostprijs verkrijgbaar zijn.

GORSSEL vindt de naam van onze Vereniging ontzettend lang, zou een verkorting willen. V. zegt, dat deze naam een traditie is geworden en ingeburgerd is.

GORSSEL wil roepnaam, zou veel aan inkt besparen.

GORSSEL zegt, dat de groeps-afdelingen met tekorten kampen, er zijn afdelingen, die hun bijdrage niet wensen te betalen, wil steun van H.B.

V. zegt, dat de kosten door de afdelingen moeten worden gedragen.

UCHELEN klaagt over het bespuiten in de Betuwe, de leden hebben veel schade, wil dat H.B. aandringt op regeling. V. zegt, dat de praktijk moeilijk is.

BUIKSLOOT wil, nu elk district een H.B.-lid heeft, elk jaar met deze een districtsvergadering. V. zegt, dat dit met het betrokken H.B.-lid moet worden opgenomen.

WAGENINGEN wil de suiker één keer per jaar. V. zegt, dat dit reeds lang in behandeling is. Maar de Regering is nog niet bereid. Het zou zeker voordeliger zijn.

WAGENINGEN wil de uitgave van de Imkerskalender stimuleren. V. zegt, dat die voor 1949 reeds in uitvoering is. De distributie is nog niet geregeld. Besloten wordt, dat de kalender het eerste jaar als proef door de uitgever zal worden verspreid. V. toont een proef van de kalender.

RENKUM is tegen anonieme artikelen in het M.S. Wie is Bussekruyt? Een schuilnaam vermindert de waarde van een artikel. V. merkt schertsend op, dat hij wel voor een schuilnaam is met het oog op de critiek.

BEMMEL komt op tegen het ondoelmatig spuiten, ook op de zandgronden en wijst op het nadeel de korenbloem tijdens de bloei te bespuiten. Een Rijkswet tegen ondoelmatig spuiten is nodig. V. zegt, dat volgens Minderhoud een wetsontwerp in voorbereiding is.

ELST heeft geen huishoudelijk reglement en is door de oorlog er financieel zeer slecht aan toe, zou gaarne vrijgesteld van de afdracht der quota. V. zegt, dat dit niet mogelijk is.

GELDROP vraagt wanneer de suiker verwacht kan worden. Indien dit niet binnen 4 dagen gebeurt, dan komt de suiker te laat.

V. zegt, dat de suiker Maandag of Dinsdag zal worden afgezonden.

APELDOORN informeert naar het bedrag van f 10 voor verloren gegane volken, genoemd in het kort verslag H.B.-vergadering van 24-4-'48.

V.: Betreft alleen oorlogsslachtoffers.

APELDOORN vraagt naar de vergoeding voor deze A.V. V. zegt: f 7.50 plus reiskosten.

VIERHOUTEN wijst op de noodtoestand der bijenvolken, we moeten meer suiker hebben, een imker heeft 190 volken in nood. V. zal aandringen op een grotere verhoging.

VIERHOUTEN vraagt de bijenmarkt te Veenendaal en de A.V. niet meer in één week te houden. V. zegt, dat de A.V. voortaan weer in Mei gehouden zal worden, dat deze dit jaar zo laat is komt doordat we in 1947 in September vergaderd hebben.

Er melden zich nog meer vragenstellers.

HEILOO had een voorstel ingediend om de eis voor het diploma Practisch Imker, dat de candidaat 10 volken moet hebben, te veranderen in een kleiner aantal, maar door onbekendheid met de gang der zaken had men nagelaten dit voorstel genoeg gesteund te krijgen.

V. zegt, dat deze zaak niet als afgedaan is beschouwd,

maar H.B. heeft eerst eens afgewacht hoe groot de toeloop zou zijn.

Een afdeling vraagt tegen welk bedrag de boogkorven zijn verzekerd. Afgevaardigde had brand op zijn bijenstal gehad. Een vergoeding voor 12-raams-boogkorven was niet vastgesteld. V. zegt, dat een 16-raams met 3 gulden hoger wordt vergoed dan een ronde korf en een 12-raams met één gulden. Deze verhouding lijkt echter nergens op, dit zal nader bezien worden.

VEENENDAAL zegt, dat de suikerprijs te hoog is door de prijs, die voor de honing gevraagd wordt. Wij vragen f 2.50, maar de honing van een handelaar staat voor f 5.10 geprijsd. V. antwoordt, dat de handel in honing vrij is. Het algemeen parool moet zijn f 2.50.

HEMRIK wil een verslag over de bijenmarkten in het M.S. V. zegt, dat indien deze worden toegezonden, zij zeker zullen worden geplaatst.

ZEIST heeft klachten over het beantwoorden van vragen in het M.S. V. zegt toe te zullen onderzoeken.

Hierna gaat V. tot sluiting over. Hij wenst de aanwezigen een goede thuisreis en wekt hen op de Imkersdag in Den Haag in massa te bezoeken, ook de eenvoudige mensen moeten daarheen. Hij hoopt, dat een paar duizend man zullen bijeenkomen. Het is de plicht van georganiseerde imkers HAAR, die 50 jaar geregeerd heeft, op deze wijze te huldigen. (Applaus).

Verbetering. In het verslag gepubliceerd in Aug. staat o.m., dat de afd. Kollum de discussie over reiskosten H.B. onze Vereniging onwaardig is. Dit moet echter zijn afd. Rolde.

Afdelingsberichten

AFD. BEETSTERZWAAG EN OMSTREKEN. De eerste Friese bijenmarkt, 27 Juli j.l. te Drachten gehouden, was wel 'een succes voor onze afdeling, al was 't weer bijna te mooi en de grote hitte voor verderaf wonenden een reden om niet met hun volken een lange reis naar Drachten te ondernemen.

In zijn openingsrede sprak de burgemeester van Smaulingerland de wens uit, dat deze markt geen „eendagsvlieg” zou zijn en een stimulerende invloed mocht hebben op de bijenteelt in 't algemeen en op die in onze afdeling in 't bijzonder.

Het bestuurslid J. H. Popkema dankte de spreker voor zijn sympathieke woorden, waaraan hij de volgende ontboezeming in 't Fries toevoegde:

Nou ha wy hjoed op Fryske groun
As eerste bijemerke foun.
Men ireget, kin dit hjir bistean,
Of sil 't mei ien kear al forgean?

Ik ljean dizz' earste merke sil
Hwat mear wêze as in bijkersgril;
't Jout mear bikendheit van it fak,
Foar keap en forkeap is hjir 't plak.

Kin dizze merke hjir hwat bloeije,
Dan sil it bijkersgilde groeije,
Ta heil fan tûnker, kweker, boer,
En huning krije w'yn kast en koer.

In totaal waren 67 volken aangevoerd, die bijna alle van eigenaar verwisselden voor prijzen, die varieerden van 15 tot 35 gulden.

De aangevoerde was, circa 80 kg., werd tegen vastgestelde prijs verkocht.

Ook de belangstelling voldeed aan de verwachting, er was zelfs een flink aantal niet-imkers, zodat de propagandistische waarde niet ontbrak.

AFD. BUNNIK, ODIJK EN WERKHOFEN. Onze afdeling hield op 26 Juli een excursie naar Bijenstand Honingfruit voor hare leden, waarbij vele leden uit

andere afdelingen aanwezig waren, zelfs uit Apeldoorn en Hilversum. Op 30 Juli was door de afdeling de Bond voor Plattelandsvrouwen uitgenodigd naar de Bijenstand Honingfruit van C. Pater Jzn., waarbij de dames kennis namen van het wonderleze leven der bijen, terwijl ze zich ook de honing goed lieten smaken. De afdeling kan terugzien op 2 geslaagde excursies. De afdeling is collectief naar de heide gereisd op de Veluwe met circa 60 volken. Sedert de voorjaarssuikerlevering is het aantal bijenvolken in onze afdeling verdubbeld. (Bravo! Red.).

AFD. HELLENDORP. Op 31 Juli overleed na een langdurig lijden op 53-jarige leeftijd ons lid, de heer J. Hofstra. De heer Hofstra was in het bezit van de acte Bijenteelt-leraar, was een zeer kundig iemker en een vraagbaak voor velen in onze afdeling. De heer Hofstra heeft door het houden van lezingen en het vertonen van filmpjes veel nuttig werk voor onze afdeling gedaan. De afdeling Hellendorp verliest in hem een trouw lid. Zijn naam zal nog lang met ere worden genoemd.

AFD. HOORN. Op 24 Juni 1948 overleed te Hilversum in de leeftijd van 77 jaar de heer S. Boot, medeoprichter van de afdeling West-Friesland, later afdeling Hoorn, van 1916 tot 1932 voorzitter onzer afdeling. Hij ruste in vrede.

AFD. LEMMER EN OMSTR.

Op 10 Aug. j.l. overleed na een langdurig en ernstig lijden onze vriend en medelid Albert Russchen in de ouderdom van 51 jaar.

Russchen was een bekwaam iemker; hartelijk en hulpvaardig voor ieder, was hij voor velen onzer een voorbeeld en vraagbaak.

Wij zullen zijn nagedachtenis lang in ere houden.

AFD. HAVELTE

Bijen- en Honingmarkt op 18 Sept. 1948 te Havelte, nam. 1.30 uur bij Hotel Götz.

NATIONALE BIJENMARKT EN IMMENS- TENTOONSTELLING „BIJ EN BLOM” TE NIJMEGEN

De Gids voor deze tentoonstelling, welke op 10, 11 en 12 September a.s. te Nijmegen op het landgoed „Heijendaal” wordt gehouden, is verschenen en ze mag er zijn.

Een woord vooraf door de landelijke Voorzitter Mr. L. R. J. ridder van Rappard, een welkomstwoord door de Voorzitter der commissie B. v. d. Sande, Hoofdbestuurslid, een opwekkend woord door hr. W. v. d. Horst, Voorzitter der Afdeling, een uiteenzetting over het nut der honingbij door Ir. J. F. A. M. Mommers, Rijksbijenteeltconsulent voor het Zuiden en een artikel over „kasten” door de gelukkig weer van 'n zware ziekte herstelde pater Dr. Peeters S.J., maken dit programma tot een lezenswaard boekje. Een paar aardige artikeltjes voor kinderen (en grote mensen?) over bijen, koningin en darren voltooien het geheel en daartussen het programma, plattegrond der tentoonstelling.

Het programma begint met een jeugddag (hoe goed gezien) waar de assistent van Ir. Mommers jong Nederland (binnenkort misschien jong imkerend Nederland?) leiding geeft, doch waar ook de volwassenen toegang hebben. Zaterdag 11 September officiële opening om 15 uur door onze Voorzitter en Zondag de gehele dag rondleiding onder deskundige leiding. Om 15 uur muziek en dat alles voor een enkel kwartje en kinderen slechts 10 cent.

Op Zaterdag is er een speciale Marktdag met keuring der aangevoerde volken en toekenning der prijzen.

Wij wensen de organisatoren en de bezoekers van harte zeer geslaagde dagen toe en vooral ook goed weer.

De verschuivingen in de Bijenweide

C. PATER |.zn

IN ONS LAND

„De liefde tot zijn land is een ieder aangeboren”, zo luidt een bekend gezegde en zo is het ook met de imkers, die zo nauw verbonden zijn met de natuur en wat zij ons schenken kan. De imker die Nederlands flora zo weet te waarderen, is een echte natuurvriend, niet in het minst doordat flora's kinderen de nectar en stuifmeel leveren voor de honingbijen, doch ook heeft hij een open oog voor wat de natuur en het landschap ons aan schoonheid bieden kan en met de natuurliefhebber betreurt hij het steeds meer verdwijnen der heidevelden, de bestrijding der korenbloemen en op vele plaatsen de ongemotiveerde vernieling van bloemen, planten en houtachtige gewassen. De Nederlandse Land- en Tuinbouw heeft te kampen met een groot tekort aan cultuurgrond, grote complexen worden opgeëist voor uitbreiding van steden, verkeer, sport e.d. en ook de Vereniging tot behoud van Natuurmonumenten moet angstvallig waken over wat ons land nog aan natuurschoon bezit. Doch ook de Nederlandse bijenweide ondergaat schier dagelijks veranderingen en het behoeft wel geen betoog, dat ook onze oppervlakte bijenweide langzaam maar zeker kleiner wordt, indien wij de aanplant van honing- en stuifmeelgevendende gewassen niet stimuleren.

Was een halve eeuw geleden de heide en boekweit de dracht waarop het zwaartepunt gelegd werd, thans is dit aspect geheel veranderd. Een goede kennis van de bijenweide en de mogelijkheden die zij ons biedt, zijn een eerste vereiste voor de imker. Een belangrijk terrein ligt hier nog braak voor de wetenschap en de imkers.

Onze weidevegetatie ondergaat grote veranderingen.

Mede door het gebrek aan cultuurgrond, waarmede intensivering der landbouwbedrijven een eerste eis wordt, ondergaan de weidegebieden momenteel een grote verandering. De steeds verder voortgaande chemische bestrijding in de land- en tuinbouw heeft thans ook preparaten ter bestrijding en verdelging van weide-onkruiden naar voren gebracht en naar het zich laat aanzien, met een goed resultaat. Deze bestrijdingsmiddelen vallen onder de Synthetische groeistoffen, d.w.z. zij hebben een groeistofregulende werking, waarbij zij al naar de sterkte een versnelde of een vertraagde groei der plant te zien geven, waarbij het werkzame bestanddeel voor weide-onkruidbestrijding is: Methyl 4 Chloor Phenoxy-azijnzuren Na, is. Deze producten komen onder diverse handelsnamen in de handel als Weedette, Weedkiller, Agroxone, Barweed, Phenoxyjl en vele anderen. Zij bestrijden Boterbloem, Distels, Weegbree, Herderstasje, Melde, Paardebloem, Herik, Dauwnetel, Korenbloem, Klaproos en vele andere; kortom, alle 2 zaadlobbige planten vallen er aan ten offer. Zij zijn het meest actief als zij aangewend worden in de periode van de sterkste groei der planten, dus tegen de bloemvorming. Tot nog toe geven zij een zeer goed resultaat te zien, zodat dus binnen enkele jaren de weilanden van onkruid gezuiverd zullen kunnen zijn.

Voor de imkers is het meeste belang hierbij de Paardebloem, die onherroepelijk ten offer valt aan deze besputting, zodat naar het zich thans laat aanzien, de Paardebloem uit onze Bijenweide verdwijnen gaat, zodat zij toch zeker niet meer als hoofddrachtplant zal kunnen worden aangemerkt. Volgens de Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst Utrecht is in 1947 1500 ha, maar in 1948 al 3000 ha bespoten, waarmede de provincie Utrecht aan de spits staat momenteel met

de weide-onkruidbestrijding, zodat ons inziens de Paardebloem in Utrecht het komende voorjaar aanmerkelijk gedund kan zijn, afgezien van het aantal ha dat in het voorjaar nog weer bespoten wordt voor de bloei der Paardebloem.

De verschuivingen in onze bijenweide.

Hoe of de diverse klaversoorten er op reageren, staat nog niet geheel vast. De proeven hebben uitgewezen, dat jonge klaver er niet tegen bestand is. Oudere klaver wel. Eerst heeft zij een stilstand in de groei, doch later hervat zij deze, waarna zij zelfs een veel betere stand te zien geeft. In hoeverre dit juist is, zal nog nader nagegaan dienen te worden, daar dit elk jaar verschillend kan wezen. Ook al naar gelang een bepaald onkruid in de weide voorkomt, zal de veehouder op een ander tijdstip de besputting toepassen; dit is voor elke streek natuurlijk verschillend. Vast staat evenwel, dat de mogelijkheid bestaat, dat we enige belangrijke drachtplanten in onze weidegebieden zullen moeten verliezen. De groeistoffen zouden ongiftig zijn voor mens en dier en ook voor de bijen. Besputtingen op ons bedrijf gaven tot nog toe geen schade te zien aan de bijen; wel verdween de Paardebloem en ook de Klaver werd er niet beter van. Doch we mogen niet te pessimistisch zijn en ook een open oog hebben voor de verbetering der Bijenweide.

De vooruitgang in onze Bijenweide.

Het koolzaad, dat speciaal in de oorlogsjaren op de voorgrond kwam, doch na de bevrijding praktisch niet meer verbouwd werd, als gevolg van de te lage prijs en de koolzaadglans- en snuitkever, ondergaat thans weer belangrijke uitbreiding. Werd er in 1947 slechts 1000 ha koolzaad verbouwd, in 1948 was er weer 13000 ha, een uitbreiding met 1300 pct. Als gevolg van de hogere richtprijs voor koolzaad komt er weer meer animo onder de landbouwers voor deze teelt; ook voor 1949 is weer een toename te verwachten van het aantal ha, zodat het komende voorjaar weer op meerdere plaatsen de goudgele zaadvelden te vinden zullen zijn.

Ook het fruitteeltareal breidt zich nog jaarlijks in belangrijke mate uit; volgens de laatste gegevens is er nu circa 59000 ha fruit, zodat we in de toekomst op een belangrijke voorjaarsdracht kunnen rekenen, temeer daar nog jaarlijks nieuwe percelen worden ingeplant. Ook het steeds meer op de voorgrond treden van groenbemesting in de boomgaarden, waarvoor honinggevendende gewassen kunnen gebruikt worden als Boragie, Lucerne, Phacelia, Wikke, Esparcette e.a. wekken goede perspectieven voor de toekomst. Een eerste eis is hierbij de fruittelers steeds meer te overtuigen van het nut van bijenteelt. Ook de aanplant van honing- en stuifmeelgevendende laan- en sierbomen, struiken en heesters, kan nog veel tot verbetering bijdragen. In hoeverre de heide nog aan betekenis zou kunnen winnen door bepaalde cultuurzorgen, zou te bezien zijn. Bijvoorbeeld bestrijding van het Heidehaantje met de Helicoptère. Kortom, mogelijkheden zijn er te over, het gaat er slechts om of men ze weet te benutten. Steeds dienen we echter paraat te zijn tegen elke bedreiging van onze bijenweide en nauw samenwerken in deze met de land- en tuinbouw, temeer daar de belangen van landbouw en tuinbouw veelal parallel lopen met de imkerij. Is dit niet het geval, dan zal altijd een middenweg gevonden kunnen worden.

Bunnik,

Thans, hooggeachte Redactie, wordt het mij te machtig. Meerdere malen in de afgelopen maanden heb ik „naar de pen gegrepen” — en deze wederom te ruste gelegd. Ik hoorde de tam-tam, die tegen mijn ketterijen zou opsteken. Thans waag ik het en de goden mogen mij beschermen.

Non credo — je ne crois pas — I don't believe — en bovenal: Ich glaube nicht (noch in het Zwitsers, noch in het Duits) in de geleerdigheden, die de Duitse proffen ons voorhielden, en die in cursussen — en in de bijenpers — en in de uitlatingen van imkers in schriftuur en in gesprekken trouw werden nagepraat en kritiekloos werden aanvaard.

Ik ben — gezien de resultaten — niet bevreesd voor de kritiek zelve, doch voor de tijd en de bijkomstige besommeringen, die het geval zou kosten. Ik ben dan ook niet van plan om veel te reageren.

De beroemde druppel is in mijn geval: uw hartverscheurend artikel in het laatste maandblad over periodieke controle — en (mirabile dictie) uw artikel over onderzoekingen der Zwitserse geleerden inzake bijenziekten. Mirabile dictie — omdat het voor iedere imker duidelijk is, dat het onderkennen van bijenziekten — en ook wel de bestrijding daarvan — een nuttig ding is, hoewel er bij een onderkende besmettelijke ziekte naar mijn smaak slechts het eenvoudige, afdoende en meest economische bestrijdingsmiddel bestaat: de zwavellap en aanmaak van een pot boenwas voor de huishouding, voordat de gehele stand aange-stoken is.

Maar daar zit 't hem juist. Kort en goed: ik krijg geen bijenziekten. Sedert jaren glanzen mijn immen of zij gepolitoerd zijn; in de overwintering krijg ik geen dode volken, geen roer en geen moerloosheid. En ik doe alles precies omgekeerd als de Duitse proffen ons leren.

Mijn bezwaar — en ik meen ook van de bijen — is, dat de gehele serie deskundigen, beginnend bij hen, die drie lessen van een schriftelijke cursus achter de rug hebben, tot de corifeën van de Duitse school, het allemaal veel beter weten dan de bijen zelf.

Haal je de drommel, dat een bijenvolk ziek wordt, resp. zijn weerstand verliest, als je het al de gehele winter inpakt in zo klein mogelijke en bedompte ruimte, met zo weinig mogelijk frisse lucht en geen vochtafvoer, laat staan met vochtabsorberende lappen als „dekking”.

Het is niet waar, dat koude en frisse lucht een vijand van de bijen zijn. Dit drong het eerst tot mij door uit de discussies in Gleanigs van 1939-'40 over een bovenopening in de kast, speciaal in de winter, welke in Amerika normaal temperaturen van -20°C . meebrengt en hij het zomers iedere week uit elkaar plukt, en rauwelijks weer in elkaar flanst. Afscheiden daarvan heb ik nimmer geloofd, dat het lekker warm wordt in een hokje van 30 cm hoog, waarvan één der wanden 1 cm hoog is weggebroken. De bijen doen ook niet de minste moeite om dit te verwarmen en kunnen dit waarschijnlijk niet als ze geen broed te verzorgen hebben. Zij handhaven de warmte in de tros. Zij maken hun winternest niet boven in de kast, in de vooronderstelde warmte, doch vlak boven de vlieggleuf, en ik heb nooit kunnen bemerken, dat zij die vlieggleuf (groot of klein) trachten dicht te kitten.

Dies ben ik overgegaan tot overwintering in een dubbele broedkamer, afgedekt met een glazen dekplaat van Bijlsma uit Sneek, die in de winter een open rand van 2 mm laat langs heel de bovenkant van de bovenste broedkamer. Sindsdien had ik nimmer een dood volk (behalve in 'n winter, toen ik wegens afwezigheid geen wintervoer had kunnen geven), roer, moerloosheid of zwaar beschimmelde raten, en gebruikte ik waarlijk niet meer voer dan een ander.

Wel dek ik de dekplaat af, opdat eventuele tijdelijke vochtaanslag niet bevriest, en zorg ik, dat de dames dik in 't voer zitten als ze de winter ingaan. (Alles wat ze opslaan in de benedenbroedkamer plus 20 à 25 pond suikerstroop: plm. 6 kg suiker 1 op 1). Toch kun je daar rare dingen mee beleven. Verleden jaar kon ik één van mijn volken maar niet op gewicht krijgen, hoewel ik het eind September opvoerde met een bak suikerstroop van 8 liter en enkele jampotjes suikerstroop méér dan de anderen. Ik kan me het geval nog niet verklaren. Stond het gematigde roverij toe? Of zette het ter elfder ure de hoofdzaak nog om in broed? (Het had inderdaad laat broed, doch kwam niettemin als zwakste de winter uit). Toen ik eind Januari bij het „kwikken” (optillen van de kast aan één kant) een alarmerend gebrek aan gewicht vaststelde, heb ik op een vliegtag rustig uit een loodzwaar volk, dat zijn wintervoorraad netjes boven elkaar in boven- en benedenkamer had opgeslagen, een volkomen gevuld en verzegeld raam genomen en dit midden in de tros van de hongerlijder gehangen. Ai, spaar mijn arme hoofd, leraren en cursus-docenten. Laat de uitkomst mijn verdediging zijn. Het zware volk bleef robuust en sterk en de doorjager haalde Maart en de wilgenkatjes. Kwam fatsoenlijk op kracht de winter uit en bracht een pond of wat in de bovenbak voor de koolzaadoogst.

En o, die controle! Laat staan periodieke controle! Eens in de negen dagen verstoring van rust en orde, en wasbouw, en broednest. Ik word werkelijk draaijerig in mijn bijengemoed als ik daaraan denk. En het vinden van de moeder en haar aanvatten en knippen en beplakken met lijm en een harnas en dan klagen over een stekelig volk! Ik heb verschillende noodkreten in „zoek de koningin” gelezen van een onzer medeleden. Tenslotte heb ik hem mijn oplossing van het geval geschreven en meen dat ik hem eindelijk bevredigde. Ik zoek **nooit** een koningin. Als ik haar nodig heb, haal ik haar eruit. Mag ik vertellen, hoe ik dit voorjaar handelde?

Ik houd mijn stand tussen 8 en 12 kasten. Herfst 1946 was ik in militaire dienst in Engeland. De heide bracht niets op en een aantal volken stierven de hongerdood. Daarom wilde ik nu met 4 volken uitbreiden. Met of zonder uitbreiden blijft de behandeling trouwens hetzelfde.

Op 17 Mei ging ik met vakantie tot begin Juni. Hoewel de koolzaadrecht nog niet geheel was afgelopen, moest ik dus op 15 Mei slingeren, op straffe van de hele oogst bij mijn terugkeer versuikerd in de raten te vinden. Ik slingerde dus de bovenkamers leeg, zette de broedkamers op een andere plaats en hing in de leeggeslingerde honingkamers op de oude plaats 1 à 2 ramen met eitjes en broed in alle stadia, bedekt met jonge bijen. Om te zorgen, dat de moeder er niet bij zat, klopte ik deze ramen af in het broednest, legde daarop een moerrooster en hing daarboven de afgeklopte en over te plaatsen ramen. Toen ik met de vierde kast klaar was, zaten de ramen boven de eerstbehandelde kast reeds weer vol bijen, en gegarandeerd zonder moeder. Deze verhuisden naar de oude plaats en werden vriendelijk uitgenodigd een nieuwe moeder te fokken met behulp van alle vliegbijen voor voer en water.

Na mijn terugkeer kwam ik er niet direct toe om te controleren, en op 6 Juni kwam er van een dezer kasten een flinke zwerm. Ik had erop gerekend, dat ze niet zwermen zouden bij gebrek aan jonge bijen. Het blijkt echter nodig om slechts 1 redcel te laten staan. Ik schepte de zwerm, mikte haar in de moederzeef, klopte het gezelschap, dat door het moerrooster klom, uit, in de buurt van de stand, opdat de jonge bijen nog niet verloren vliegen, vergastte de achterblijvers van onder op een rookfestijn en schudde ook

deze eruit. Het kleine stelletje, dat onder de zeef overbleef plus moer(en) zette ik weg.

Op 13 Juni had deze kast en één andere eitjes. Heden 25 Juni zitten deze twee flink in het broed (5 en 6 ramen). De twee andere kasten hadden op 13 Juni nog geen broed. In ieder zat een onuitgelopen moerdop (geen dichtgevallen dekseltje). Aangezien dit niet goed kon zitten sedert 15 Mei, maakte ik ze open en vond in beide een dode koninginnelarf, half volgroeid en zonder voer. Ik vrees, dat ik bij het overplaatsen zonder voorzorgsmaatregelen de ramen verwisseld heb, zodat de jonge bijen, die ik meegaf, door de vliegbijs vermoord zijn en de moer zodoende niet voldoende kon worden opgefokt en voorzien van koninginsepap. Het broed was intussen uitgelopen, zodat ik er een nieuw raam met eitjes ingehangen heb.

De kasten waar de moeren in zaten zijn intussen weer flink sterk geworden en op toeren voor de linden-dracht. Als ik niet had willen uitbreiden, zou ik zodra de nieuwe moer aan de leg was, de oude moeren uitgezeefd hebben en hen, na de courant, wederom verenigd met de oude volken.

Als we de moerzeef niet nodig hebben, kunnen we boven het rooster een paar raten inhangen tegen de tros, die zich de volgende dag gevormd heeft en deze een dagje later met het volk verenigen, na de courant.

Een van deze volken ging baardjes maken en bleek vandaag bij controle gesloten moerdoppen te hebben. Jammer, gisteren begon de linde te bloeien. Om de zaak te bespoedigen hing ik in ieder der beide moer-lozen een raam met gesloten moerdop uit deze kast en breek morgen of overmorgen eventuele redcellen, die aangezet zijn op het andere ingehangen raampje, eruit, als de gegeven moerdop niet is afgebeten. Van het volk met zwermneiging zette ik de broedbak op een andere plaats en geef de vliegbijs als troost een raam met moerdop. De rest wordt vanzelf afgebeten, omdat de broedbak geen vliegbijs meer heeft. De zwermneiging is dan uiteraard over. Ik zeef de moer eruit en zet haar met een raam jonge maagden in een 3-raams kastje voor het geval de moerdop bij de vliegbijs (waarmede ik de overige jonge bijen en het broed weer verenig) mislukt.

Als ik dus niet wil uitbreiden, fok ik elk jaar aldus in de tweede helft van Mei jonge moeren van selectievolken in alle kasten, verenig de andere helft er weer mede als de nieuwe moer aan de leg is, en kijk er verder niet binnenin dan om te slingeren en in de herfst en eventueel in Augustus te voeren. Het is allemaal niet orthodox, maar het gaat prima, als men — evenals in de bezetting — maar precies het tegenovergestelde doet van wat de Duitsers voorschrijven.

Bij deze behandeling heeft men een dubbel stel bodemplanken en daken nodig. Een voordeel hiervan is, dat men de bodemplanken na een jaar dienst telkens flink kan laten drogen en carbolineren.

Van carbolineren gesproken: mijn buitenwanden hadden dringend een verfje nodig. Op een koele avond in April of Mei, toen het gezelschap binnen was, heb ik een kast, zoals zij daar stond, inclusief de vliegplank

flink in de groene carbolineum gezet. Het vliegplankje was de volgende ochtend aardig droog, en de bijen vlogen zonder aarzeling de kast in en uit alsof er niets gebeurd was. 's Avonds heb ik toen alle kasten opgedoft en heb geen enkele extra dode bij voor de kast gevonden, noch iets gemerkt van tegenzin of aarzeling om de onwelriekende woning binnen te gaan.

En met de vermelding van deze doodzonde eindig ik mijn relaas van stoutigheden.

Bij voorbaat wil ik daarbij een afstraffing weerleggen, die iedere rechtzinnige imker mij reeds in gedachten heeft toegeslingerd bij de lectuur van dit verhaal. Ook ik grijp in tegen de natuurlijke gang van zaken. Accoord, **doch uitsluitend** voor zover dit nodig is voor zwermvoorkoming (jonge moeren) en rasverbetering (selectie van eieren waaruit de nieuwe moeren gefokt worden).

Tenslotte moge ik vermelden, dat ik practisch altijd werk zonder kap of sluier. Dit jaar heb ik twee maal mijn kap op moeten zetten: ik had toen de gemoedelijkheid zover gedreven om ook zonder rook te geven de broedstand van de nieuwe moeren (en daardoor haar aanwezigheid) te controleren. Doch in gezelschap van mijn beroker gebeurt mij niets. Ook niet bij het oogsten. Ik ben ervan overtuigd, dat dit komt, omdat ik bijna altijd werk met verplaatsing van gehele kamers, waarvan geen bij zich op dat moment iets aantrekt. Slechts een enkele keer per jaar werk ik in de huishouding, en dan nog alleen;

a. om voorzichtig een of een paar ramen broed midden uit het broednest te lichten (voor nieuwe moeren) en deze onmiddellijk na keuze af te kloppen, als voormeld;

b. vluchtige controle of er broed is in de kasten, waarin een jonge moer gefokt wordt;

c. als de gedragingen aan het vlieggat er op wijzen, dat er zwermplannen bestaan;

d. om de oude moeren uit te zeven alvorens haar broednesten weer te verenigen met de volken der jonge moeren als ik geen uitbreiding beoog.

Daarom sluit ik met een laatste ketterij: ik betwijfel het bestaan van van-nature stekelige volken. Imkersgroet.

Hoofddorp.

Bijschrift Redactie.

Het plaatsen van deze ontboezeming betekent niet, dat de commissie van redactie deze geheel of ten dele onderschrijft.

Imkers, die zich lang met bijen bezig houden, berijden vaak stokpaardjes, hetgeen nog niet behoeft te betekenen, dat anderen het mis hebben.

Van welke school men ook uitgaat, allen beproeven we onze bijtjes zo deskundig mogelijk te behandelen. Er zijn echter bepaalde normen. Stoort de imker zich daaraan niet, dan is dat zijn zaak, maar dat wil nog geenszins zeggen, dat zij die dit wel doen, de zaak bij het verkeerde eind hebben.

Red.

UIT DE JAAGKIEPS

JÉKAVÉ

In het Juni-nummer van ons M.S. vroeg de Redacteur in zijn Maandpraatje om correspondenten in verschillende streken van ons land. Van het resultaat hebben we nog niets gemerkt. In Gleanings 1948/6 komt het volgende bericht van de Redactie van dat blad voor:

„Alle bijenhouders vertellen niet wat zij weten.

We kunnen het bijenhouders niet kwalijk nemen,

dat zij geheimzinnig zijn met de resultaten van het bijenhouden in hun streek. Als zij de verkregen oogst wereldkundig zouden maken, zouden de bijenhouders uit andere streken met hun volken in hun omgeving komen en hun oogst kleiner maken. Om dezelfde redenen bedanken groot-imkers om artikelen over hun bedrijf in ons tijdschrift te schrijven.”

Ik geloof, dat het bezwaar van de Amerikaanse

imkers ook wel voor ons land zal gelden, maar toch zou ik het van veel belang vinden, dat er meer berichten over de stand der bijenteelt in ons land in het M.S. zouden verschijnen. Op de Jaarvergadering op 16 Juli j.l. te Utrecht wist ik niet wat ik hoorde: er was een noodtoestand, de bijen verhongerden. Ik had twee dagen te voren kunnen slingeren.

Op deze Jaarvergadering heeft onze Voorzitter gesproken over een Wereld-Bijen-Unie. Uit de Australasian Beekeeper 1948/2 het volgende schrijven aan de Redactie van dit blad:

„Sir, Bedankt voor Uw vlug antwoord op mijn brief en voor het opnemen van mijn artikel in Uw blad. Persoonlijk ben ik overtuigd, dat het bijenhouden zeer veel kan bijdragen tot het verminderen van de commerciële zorg in elk land. Ik zou een Wereldbond van bijenhouders en wetenschappelijke bijen-deskundigen willen stichten, die jaarlijks afwisselend in elk der deelnemende landen bijeenkomsten zal houden, sociaal contact maakt en onze gemeenschappelijke en individuele moeilijkheden en tekortkomingen opheft. Deze bond zou genoemd kunnen worden: Internationale Broederschap van Bijenhouders. We zouden nieuwe ideeën kunnen uitwisselen en de mogelijkheid van bijenhouden in verschillende landen kunnen bezien. Wat denkt U hiervan? Ik ben ervan overtuigd, dat de bijenteelt een sterke macht is om een nieuwe en gelukkige wereld te scheppen, als wij inderdaad „bijengezind“ zijn, dat is geloven in wederzijdse samenwerking en het gevoel voor het welzijn van allen. Ik zal gaarne Uw mening in Uw mooi tijdschrift vernemen.

C. N. Shivapuri, Alwar India.

Het antwoord hierop was:

Wij hebben met belangstelling van Uw plan om een Wereld-Broederschap van Bijenhouders te stichten, kennis genomen en stemmen toe, dat door opvoeding onder de verschillende volken van de wereld een grote bijdrage tot de wereldvrede kan worden geleverd. Dit is één van de idealen van de Unesco en wij raden U aan Uw denkbeelden dit lichaam aan te bieden.

Wij zullen dit als onderwerp voor onze maandelijkse opstel-competitie geven, hopende, dat enige van onze Australische bijenhouders hun bijdragen willen leveren.”

Dit onderwerp: Hoe bijenhouders kunnen bijdragen tot de Wereldvrede, schijnt wel moeilijk te zijn, want op de eerste oproep kwamen geen inzendingen in.

Ik kom weer bij een Maandpraatje van onze Redacteur en wel, dat in het Maartnummer van dit jaar over honing met smaak en geur van vruchten, enz.

In Gleanings komt een rubriek voor, getiteld: Van Noord-Oost-West en Zuid, waarin deskundigen uit verschillende Staten berichten geven over de bijenteelt in hun gewest. (In dezelfde geest zou dit voor ons M.S. gewenst zijn, maar dan beknopter, daar deze rubriek groter is dan ons gehele M.S.).

De correspondent uit Ontario schrijft in het Juli-nummer:

„Bij het lezen van het Maart-nummer van de gewoonlyk betrouwbare „Country Gentleman“ waren we verbaasd over een prachtbericht. Daar het niet lang is, zal ik het hier woordelijk aanhalen ten voordele der bijenhouders in het algemeen en de Californische lezers van Gleanings in het bijzonder: Honing in zes smaken en kleuren (aardbeien, esdoorn, chocolade, citroen, ananas en munt) wordt aangeboden door de bijenstand van E. C. Close, Californië. Deze imker weigert om details openbaar te maken over zijn methode, maar zegt, dat zijn bijen in electrisch verwarmde kasten worden gehouden en gevoed worden met een mengsel van pollen en zoete stroop, welke voortdurend in speciale troggen wordt toegediend. Close zegt, dat deze gecontroleerde voeding het geheim is van de geur en ook van de kleur van de chocolade- en esdoornhoning. De juiste kleur en geur der andere soorten wordt verkregen door „voedselkleur“ aan de sloop, waarmede de bijen gevoed worden, toe te voegen. Close onthult ook, dat hij in staat is de bijen twee weken langer te laten leven, door ze in de kasten te houden en ze te verhinderen naar de planten te vliegen, waar ze normaal haar voedsel halen.”

De Hollandse bijen zijn ook al in het Engelse Parlement doorgedrongen, maar de aanleiding is niet zo mooi voor onze bijen-exporteurs:

Volgens het British Bee-journal 1948/6 vroeg Mr. Baldwin aan de Minister van Landbouw of deze op de hoogte was, dat er vanuit Holland, waar een kwaadaardige bijenziekte, bekend als Nosema, heerst, bijenvolken werden ingevoerd en of hij van plan is om stappen te ondernemen om bijenhouders in het Verenigd Koninkrijk te beschermen.

Mr. T. Williams antwoordde: Ik weet, dat er Nosema geconstateerd is bij de uit Holland ingevoerde bijen. Geen verdere invoer zal plaats hebben, zonder voldoende voorzorgsmaatregelen tegen overbrengen van ziekte.

(De voor export bestemde bijen worden terdege op ziekte gekeurd. Red.).

In L'Apiculture 1948/5 deelt het (Franse) Ministerie van Landbouw mede, dat er in Augustus een cursus voor kunstmatige bevruchting van bijenkoninginnen gehouden zal worden. Deze cursus zou omvatten:

- A. Lezingen over:
 - 1e. Anatomie en physiologie der mannelijke en vrouwelijke geslachtsdelen.
 - 2e. Erfelijkheidsleer en selectie in de bijenteelt.
 - 3e. Het gebruik van het apparaat om te bevruchten.
- B. Het vertonen van een film over het kunstmatig bevruchten van M. O. Mackenzen te Baton Rouge V.S.
- C. Demonstratie van het kunstmatig bevruchten, waarin de cursisten zich practisch kunnen oefenen.

De cursus is alleen voor deskundigen en zal geleid worden door Dr. Rousseau, die ervaring over dit onderwerp in de V.S. opdeed.

G. J. LANKKAMP - BATHMEN

Nader antwoord op vraag 23
van B. v. d. S. te N.

Onder vraag nr. 23a in het April-nummer betreffende aluminiumverf, heb ik een kleine aanvulling. Het is geenszins noodzakelijk, dat het bindmiddel van een aluminiumverf bestaat uit asphalt; wanneer dit

het geval is, dan noemt een verfman dat een oorlogsverf. De huidige aluminiumverf heeft wederom als bindmiddel olielak, doch is uitsluitend op aankoopvergunning leverbaar.

Voor een leek is het zelfs niet moeilijk om beide soorten van elkaar te onderscheiden, de teergeur ver-raadt terstond de aanwezigheid van asphalt.

Daargelaten of deze aluminium-verf een asphalt-lak is of niet, zou ik toch sterk afraden om het inwendige van een honingslinger te behandelen met zo'n verf, daar het aluminium-pigment uit kleine schulpjes bestaat, zodat een oppervlak, welke met deze verf is behandeld, altijd iets ruw is, wat niet bevorderlijk is voor het zuiver schoonmaken van de slinger na het gebruik.

Vraagsteller zal goed doen om het inwendige van zijn honingslinger, nadat het metaal goed van roest is ontdaan, te bestrijken met stevige zinkwitgrondverf,

waarna kan worden afgeschilderd met een lakverf van deze samenstelling. Hierdoor wordt een glad oppervlak verkregen. Ik twijfel er niet aan of een goede schilderspatroon zal hem aan deze kleine hoeveelheden wel helpen.

Hoogachtend,

B. VAN DER SANDE.

VRAAG 41: Als beginneling-imker komen er vragen te voorschijn, die voor mij onoplosbaar zijn.

A. Ik behandel de bijen met blote handen, maar nu ben ik gestoken en is de uitwerking van die steek zodanig, dat ik die hand een paar dagen niet heb kunnen gebruiken, daar hij zo gezwollen was. Wat is daaraan te doen? Moet je daar gewoon aan raken, of is er een middel tegen de gevolgen?

B. Zo juist heb ik een voorzwerm geschept. Die zou ik graag willen toevoegen aan een nazwerm; is dat mogelijk? en als dat niet gaat, waar kan ik ze dan bijvoegen? daar ik niet van plan ben om dit jaar m'n bijenstand uit te breiden.

C. Hoe kan ik een volk tot werklust dwingen om de kunstraat, die ik in m'n kast heb gehangen, voor de winter nog volledig uit te laten bouwen?

D. Dan zou ik graag nog inlichtingen willen hebben over eventuele cursussen voor beginnende bijenhouders.

G. d. B. te L.

ANTWOORD: Deze vragen van G. de B. kwamen vermoedelijk met een paar maanden vertraging in mijn bezit. Maar... heeft deze beginneling er nu weinig aan, dan weet hij 't voor later:

A. De meeste bijenhouders ondervinden geen nadelige of lastige gevolgen van een bijensteek. Een beginnend imker heeft meestal meer last dan een doorwinterde, maar... er zijn mensen, die zo gevoelig blijven voor het angel-gif, dat ze eigenlijk geen bijen moeten houden: opzwellingen, duizeligheid, hartkloppingen enz. zijn van die grote gevolgen, die misschien nog niet 1 op de 10.000 (op de duur) ondervindt. Afwachten dus of U misschien één van die zeer gevoeligen bent!

B. Een voorzwerm voegen bij een nazwerm geeft meestal geen beste resultaten (in de zwermtijd). Op

dit ogenblik (Augustus) is Uw nazwerm bijna zeker al een volk met broed. Zo ja, dan gaat het verenigen van Uw voor- en nazwerm wat gemakkelijker, tenminste als ze in een kast zitten. De volledige werkwijze hier te beschrijven, gaat niet; vraag de voorlichting maar eens van een imker uit Uw buurt.

C. Door geregeld te voederen.

D. Deze vraag hoort thuis bij het bestuur van Uw afdeling.

VRAAG 42: Ik heb enige busjes, waarin jam heeft gezeten. Enkele roestplekjes heb ik aangesmeerd met alluminiumverf. Zou ik daarin honing kunnen bewaren?

A. H. te H.

ANTWOORD: Dat kan, als tenminste de roest is verwijderd en er dus niet overheen is geleverd. Lees ook in dit nr. het aanvullend antwoord op vraag 23.

VRAAG 43: A. Wij wonen in Hees, een tuindorp bij Nijmegen. Dat, waar we vroeger bij de aankoop nooit aan gedacht hebben, hangt nu als een onweerswolk boven ons hoofd: Onze grote tuin, gedeeltelijk beplant met fruitbomen en diverse struiken, valt mede onder het besluit of voornemen van ons Gemeentebestuur een groot stuk grond te vorderen voor bouwterrein van woningen. Nu heb ik in onze tuin ook een bijenstand. Deze liefhebberij loopt eveneens gevaar. Ik wil ze natuurlijk graag houden; maar bestaat er ook een wettelijk voorschrift betreffende de afstand woningen—bijenstand? want we houden achter maar een „stadstuinje” over.

B. Kan ik eventueel vergoeding vragen voor overplaatsing van de bijenstand, bestaande uit hout, plaatijzer en pannen?

C. Kan ik vergoeding vragen, als ik alles moet opruimen en afzien van liefhebberij en voordeel?

G. E. P. te N.

ANTWOORD: A. Ten algemenen nutte kan altijd onteigening plaats vinden. Natuurlijk wordt schadevergoeding gegeven. Voorschriften, als bedoeld zijn soms plaatselijk, bij verordening, geregeld.

B. Vanzelfsprekend.

C. Ook vanzelfsprekend.

ECHTE HENNEP PERSDOEKEN

100 cm. bij 25 cm.

FIRMA O. J. VAN DER BAAN

Touwslagerij — Telefoon 2004 — Drachten (Fr.)

SPEURBIJTJES

TE KOOP GEVRAAGD: Korfimkers I, enige naakte bijenvolken. - J. SLOOT, Eelderwolde 1a.

TE KOOP GEVRAAGD: Korfvolken, alsmede kale volken. A. RENKERS, Nijkerkerstraat C 35, Hooglanderveen.

GEVRAAGD: Een 9 of 12 m.m. buks. Aanbiedingen met prijs en omschrijving aan: BIEËNHOF te Soesterberg.

TE KOOP (wegens overlijden van mijn echtgenoot): Zeven kasten bijen, zeer sterk bevolkt, met toebehorend materiaal. - Adres: WED. H. LINCKENS, Plenkertstraat 71, telefoon 2500, Valkenburg (L.).

TE KOOP: Volken op vijf volledig uitgebouwde ramen, vanaf half September. - S. CANCRINUS, Dwingelo.

TE KOOP GEVRAAGD: Naakte volken en honing. D. J. POST, Ruitersweg 26, Hilversum.

TE KOOP: Plm. 25 goed bevolkte bijenkasten. Bij voorkeur in één koop. Tevens aangeboden een aantal lege kasten en materiaal voor een flinke bijenstand. - W. YPMA, Broerstraat 10, Bolsward.

TE KOOP AANGEBODEN: 10 korfvolken. Te bezichtigen bij K. BROUWER, Oudleusenbroek L 176 te Dalfsen.

TE KOOP: Twee in goede staat verkerende honing- of waspersen (wegens overcompleet). - Fa. E. K. KORT-HUIS, Loppersum.

TE RUIL AANGEBODEN: Een observatiekast met drie broedramen, bijna nieuw, voor een kast bijen of twee goede korfvolken. Tevens TE HUIJER GEVRAAGD: Een oud huisje met een bunder of 2 tot 5 land, wild land geen bezwaar. - C. SCHELLINGERHOUT, Zegveld Meijel 259A, post Bodegraven.

TE KOOP AANGEBODEN: Prima volken op Simplexramen. - A. RENKERS, Nijkerkerstraat C 35, Hooglanderveen.

GEVRAAGD: 100 pond klaverhoning. Eventueel emballage beschikbaar. Aanbiedingen onder de letters KS bureau van dit blad.

TE KOOP AANGEBODEN: Plm. 70 op de heide staande korfvolken incl. de heidedracht. - K. H. HARTMAN, Exloo, Tel. 30.

Wie men hoort of wie men spreekt,
allen zijn het er over eens, dat de
Imkersartikelen van

Telefoon 2863

Het Bijenhuis, Wageningen

van de allerbeste kwaliteit zijn!

Ook het adres voor de verkoop van Slingerhoning
Emballage beschikbaar!

BIJENSTAND „KLABOFIA” - VOORST

Telefoon 72

Uw adres voor: Imkersartikelen. Het verwerken van
ruwe raat en zuivere was tot kunstraat.

Te koop gevraagd: Raat- en slingerhoning. Ruwe
raat en zuivere was. Enkele kale volken.

WIJ KOPEN:

Alle soorten honing, ruwe en zuivere was. Ook tot
kunstraat. Emballage beschikbaar.

GEVRAAGD:

Naakte volken en plm. 120 stuks goede bevolkte
korven met bijen.

DE GELDERSCHE BIJENSTAND „ARKADIA”

Lochem, telefoon 827

GLASDEKRAMEN

met ventilatie en voerinrichting. Model A voerinrichting
voor en achter; B voor, midden en achter. Prijs A of B,
rembours, f 3.90. Extra zwaar gaasje f 0.25.

K. J. BIJLSMA - WESTSINGEL 29 - SNEEK

W. VAN 'T LAND, Honingzwemerij, BARNEVELD

koopt à contant

tegen de hoogste prijzen:

raatwas, zuivere was, ruwe honing en zuivere honing

OOK HET ADRES VOOR UW IMKERSARTIKELEN

W. J. HARTSTRA, Jubbega (Fr.), Giro 489285

BIJENSTAND HARTELUST

Magazijn voor Imkersartikelen

Heeft U slingerhoning te koop? Wij zijn hiervan kopers.
Ook kopen wij gaarne uw droge raat en zuivere gesmolten
was. - Paardehaar vizieren, zeer mooi, zwarte vizieren,
blaasbalg berokers, vaseline enz. Wij verwijzen U voor
onze andere artikelen naar het Juni-nummer.

Honingbussen binnenkort leverbaar, inh. 25, 10, 5 en 2½ kg.

Heeft U honing te koop?

Wij betalen hoge prijzen,

voor elk kwantum Slingerhoning, nieuwe oogs!

Emballage beschikbaar! — Contante betaling!

*

N.V. Bijenstand Mellona

voorheen J. de Meza — Santpoort

Telefoon 8225 - K 2560

Ingevolge Papiertoewijzing B. P. P., no. 7359 verschijnt
deze uitgave maandelijks en is de omvang van dit nummer
16 pagina's, formaat 20 x 27 1/2 cm.

N.V. BIJENSTAND „MELLONA”

Telefoon 8225 - K 2560

voorheen J. DE MEZA - SANTPOORT

Het oude en vertrouwde adres!

ALLES VOOR DE BIJENTEELT

Bestelt tijdig Uw zwermen en
Uw oogstmateriaal!

Ons „Mellona”-nieuws voorjaar 1948
is verschenen

Op aanvraag schrijven wij U gaarne in voor het regelmatig
toezenden van dit „Mellona”-Nieuws

BIJENWONINGEN
GEREEDSCHAPPEN
BIJENVOLKEN